

NLB Banka a.d., Banja Luka
Godišnji izvještaj za 2023. godinu

**Gradimo na
prednostima
našeg domaćeg
terena.**

Sadržaj:

O nama	5
Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu	6 - 30

Izvještaj nezavisnog revizora od 31 str.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o tokovima gotovine

Napomene uz finansijske izvještaje

O nama

NLB Banka a.d., Banja Luka (NLB Banka) je dio NLB Grupe, najveće banke i finansijske institucije u Sloveniji, čiji je osnovni fokus poslovanja na tržišta jugoistočne Evrope (tržišta Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Crne Gore i Srbije). Matična banka je najveća slovenačka banka, koja je ojačala svoju stratešku i sistemsku poziciju u regionu. U 2023. godini, NLB Grupa i sve njene članice, uprkos svim izazovima tržišta, ostvarile su zapažene poslovne rezultate i time potvrdile da NLB Grupa nastavlja da posluje na uspješan i održiv način. Ovakvi rezultati govore u prilog ojačanom povjerenju koje su klijenti, privrednici i građani, ukazali NLB bankama na svim tržištima poslovanja. Klijenti i njihovo zadovoljstvo su u fokusu poslovanja Grupe, koja teži da u regionu,

gdje posluje, pruži adekvatan odgovor na realne potrebe klijenata i u njihovom najboljem interesu. NLB Banka se u svom poslovanju vodi strategijom usmjerena na korisničko iskustvo, u skladu s kojom se nastavlja pozicionirati kao regionalni šampion koji nudi sveobuhvatne bankarske usluge fizičkim i pravnim licima.

NLB Banka svojim klijentima širom Republike Srpske i Distrikta Brčko (BiH) pruža:

- Kompletan servis finansijskih usluga
- Ponudu prilagođenu potrebama klijenata
- Visok nivo kvaliteta usluge
- Rasprostranjenu mrežu od 40 poslovne jedinice u Republici Srpskoj i Distriktu Brčko
- Moderne digitalne kanale distribucije svojih usluga
- Individualan pristup i posvećenost klijentima

Naš cilj

Cilj NLB Banke je izgraditi održiv rast poslovanja s jasnim fokusom na profitabilnost, unaprijediti korporativnu kulturu, poslovne procese i efikasnost, te obezbijediti podsticajnu radnu okolinu koja omogućava zaposlenima NLB Banke da ostvare svoje lične ciljeve. Posebnu pažnju Banka posvećuje razvoju novih bankarskih usluga, novih kanala distribucije usluga, kao i većoj dostupnosti usluga Banke klijentima, čime Banka kontinuirano gradi snažniju reputaciju i prepoznatljivost brenda.

Temeljne vrijednosti

Temeljne vrijednosti na kojima NLB Banka bazira svoje poslovanje su: transparentnost, povjerenje, stabilnost, jednostavnost i odgovornost, što prepoznaju i naši klijenti koji nam već dugi niz godina ukazuju svoje povjerenje.

Održivo bankarstvo

NLB je prva banka u Sloveniji koja je postala potpisnica Principa održivog bankarstva Ujedinjenih Nacija (UN), a slijedeći primjer matične banke i ostale članice NLB Grupe, među kojima je i NLB Banka a.d. Banja Luka su već preduzele odlučne korake na putu ka održivom bankarstvu, ispunjavanjem datih obaveza EBRD i MIGA. NLB Banka a.d. Banja Luka kao dio NLB Grupe ima ambicije da ugradi održivo poslovanje u svoju osnovnu misiju, koje osigurava da njeni proizvodi i usluge ispunjavaju potrebe sadašnjih generacija, dok u isto vrijeme čuva resurse i stvara prilike za buduće generacije. Unaprjeđenje korisničkog iskustva i ulaganje u razvoj digitalnih kanala važno je za NLB Banku, a dokaz tome je i priznanje „Zlatni BAM“ u 2023. godini, kada je NLB Banka a.d. Banja Luka proglašena od strane Udruženja banaka BiH, za najinovativniju banku u finansijskom sektoru u Bosni i Hercegovini. Istovremeno banka je nagrađena i priznanjima za prinos na kapital (ROE) i efikasnost (CIR).

NLB Grupa ponosno ističe da ima jedan od najsveobuhvatnijih programa društvene odgovornosti u regionu, jer podržava veliki broj projekata filantropskog karaktera, s posebnim naglaskom na ulaganje u kulturu i mlade sportiste, s ciljem unaprjeđenja kvaliteta života u regionu.

Riječ predsjednika Uprave

Poštovani klijenti, akcionari i poslovni partneri,

Na mnogo načina 2023. godina bila je pravi primjer da živimo naše vrijednosti "razvijamo se", „poboljšavamo živote“ i podstičemo preduzetnički duh, bez obzira što tržišna kretanja i makroekonomski pokazatelji na početku godine nisu bili tako optimistični i zahtijevali su konstantan oprez. Zahvaljujući jasnom fokusu cjelokupnog tima NLB Banke Banja Luka, uz snažnu podršku naše NLB grupe, na ispunjavanje ciljeva, ostali smo na pravom putu i ponovo nadmašili planirane rezultate.

Imajući u vidu uspješno poslovanje u 2023. godini, ostvarili smo ponovo značajnu dobit prije poreza u iznosu od 49,2 miliona KM. Neto kamatni prihodi viši 39% u odnosu na prethodnu godinu, potvrda je uspješnog kreditnog poslovanja i ulaganja u hartije od vrijednosti. Dok su prihodi od naknada viši za 7% u odnosu na prošlu godinu zahvaljujući unaprjeđenju digitalnih usluga, te uvođenju novih proizvoda.

Nastavili smo i uobičajeno dobru kreditnu aktivnost, te povećali portfolio kredita za 6,5%, uz rast tržišnog učešća u Retail kreditima za 1,9 procenatnih poena, u odnosu na prošlu godinu. Sa druge strane rast depozita od 5% dodatno potvrđuje povjerenje naših klijenata u strategiju poslovanja Banke.

Da je uspješan rezultat dio kontinuiteta poslovanja NLB Banke Banja Luka govori i činjenica, da smo i 2023. godine prepoznati od stručne zajednice i nagrađeni sa tri Zlatna BAM-a, od kojih su nagrada za prinos na kapital (ROE) i efikasnost (CIR), najbolji dokaz naše tradicionalno snažne kapitalne pozicije i izuzetne troškovne efikasnosti. Na drugoj strani razvojni procesi i ulaganja u ljude dali su svoj rezultat u pogledu rasta NPS-a (Net Promoter Score), gdje već drugu godinu za redom naša Banka bilježi porast i pozitivnu vrijednost od 38,9 poena, koji predstavljaju značajnu spremnost naših klijenata da preporuče Banku. U tom pogledu jedna od najbolje ocijenjenih osobina Banke jeste **stabilnost i sigurnost**, a klijenti prepoznaju i naše napore na polju digitalizacije, kao pružaoca visokokvalitetnih i inovativnih digitalnih servisa. Upravo za inovativnost, dobili smo naš treći Zlatni BAM u 2023. godini i sada će biti važno da ovu poziciju sačuvamo i u narednim godinama.

Ostajemo posvećeni našim ljudima i zajednici u kojoj poslujemo

Kako naš uspjeh zavisi od zadovoljstva naših zaposlenih i naših klijenata, mi se kontinuirano trudimo biti u skladu sa realnim potrebama tržišta, istovremeno donoseći inovacije koje su uvjek za korak ili dva ispred očekivanja tržišta, ali uvjek u skladu sa potrebama naših klijenata.

U tom pogledu podsjetio bih na nekoliko ključnih unaprjeđenja procesa za koje su zaslužne upravo naše kolege, svojim kontinuiranim zalaganjem, inicijativama i timskim radom, tokom čitave godine, a sve sa ciljem dostizanja veće poslovne efikasnosti i planiranih rezultata:

- **Finalizovan proces automatskog odobravanja kredita** za fizička lica, ukoliko su odobreni svi Risk kriteriji, kao i automatizacija kreditnih prijedloga sa kolateralnom
- **Finalizovan je razvoj prediktivnog modela**, koji u korelaciji sa grupnim rješenjem Votson, omogućava kreiranje ponude klijentima u skladu sa njihovim potrebama
- **U 2023. godini prvi smo na tržištu omogućili unaprjeđeno korisničko iskustvo digitalnog plaćanja kroz poboljšani NLB Pay novčanik, baziran na implementaciji Google Pay tehnologije**
- **U 2023. godini prvi smo na tržištu omogućili tap-to-phone rješenje** za prihvatanje kartičnog plaćanja putem NLB Smart POS rješenja za srednje i male preduzetnike
- **Unaprijedili smo eKlik, web aplikaciju** za pravna i fizička lica
- **Transformisan je Kontakt centar** i uspostavljana NexIOS platforma
- **Robotizovano je 5 backoffice procesa**
- **Finalizovana je centralizacija procesa otvaranja računa za pravna lica**
- **Nastavljena optimizacija Prodajne mreže**, renovirano je 6 ekspozitura i otvorena jedna potpuno nova poslovnica sa fokusom na prodaju i digitalne kanale. U funkciju je stavljen 9 novih CDS uređaja (cash deposit service).
- **S krajem 2023. finalizovali smo Digital Edge rješenje** koje je omogućilo našim mKlik korisnicima poboljšanu verziju mobilnog bankarstva
- **Otpočeli smo robotizaciju pojedinih dijelova procesa** u platnom prometu sa inostranstvom, poslovima podrške kreditima, prinudnoj naplati i procesu obrade platnih spiskova.
- Na polju posvećenosti našim zaposlenima **pokrenuli smo NLB Leadership i Retail akademiju**, od kojih je Retail akademija organizovana po prvi put i koju je uspješno završilo više od 200 kolega, među kojima su blagajnici, prodavci, lični bankari, zaposleni u kontakt centru, kreditni referenti za mikro segment, šefovi ekspozitura i direktori filijala. Posebno smo ponosi da je banka bogatija za 10 internih trenera koji su obuhvaćeni programom Retail akademije i koji će nastaviti proces edukacije u narednim godinama.

Dodatno, kroz podršku Službe za upravljanje ljudskim resursima i organizaciju, te kroz brojne inicijative našeg Sindikata, realizovali smo isplate varijabilnih naknada tokom 2023. godine, a posebno naglašavam naknade za radnu uspješnost. Istovremeno, implementirali smo nekoliko dodatnih benefita za naše zaposlene; roditelje predškolaraca i prvačića. Dodatno smo omogućili nagrađivanje učesnika u važnim projektima banke, kao i za top performere u prodaji. Posebno nam je draga da smo usvojili novi način rada u ekspoziturama i da je poslovnoj mreži omogućena neradna subota, uz skraćeno radno vrijeme ekspozitura s ciljem više slobodnog vremena i balansa poslovnog i porodičnog života.

U konačnici ono na što smo posebno ponosni je naš lokalni doprinos ESG ciljevima u pogledu smanjenja utroška energije i papira, gdje smo zabilježili rezultat od **34% manje štampanog materijala u 2023. godini i 10% manje potrošnje električne energije**.

Istovremeno, primjenjujući naše ESG principe u Banci i izvan nje, posebno u domenu društvene odgovornosti i održivosti, ponosni smo što možemo reći da smo lokalnu zajednicu podržali kroz donacije i finansijsku podršku sa više od 350 hiljada KM, kroz 65 lokalnih organizacija, udruženja, klubova i naučnih zajednica, s ciljem pomoći marginalizovanim grupama građana, talentovanim sportistima i studentima, ekološkim aktivistima i aktivistima u domenu poboljšanja uslova zaštite životne sredine, zdravstvene i socijalne zaštite.

Naše praćenje usklađenosti, etično ponašanje, integritet i poštovanje poslovnog kodeksa omogućiće nam da na zdravim temeljima i dobrom međuljudskim odnosima zajedno gradimo buduće uspjehe i podstičemo rast i razvoj Banke.

Dobro pozicionirani za sigurnu budućnost

Zato, nastavljamo zajedno i optimistično raditi na očuvanju sigurnosti i stabilnosti naše Banke, zadržavanju naših ljudi, prepoznavanju ključnih i talenata, na očuvanju našeg brenda i reputacije. Istovremeno radeći na pojednostavljinju, automatizaciji i unaprjeđenjima procesa, sa posebnim fokusom na poslovnu mrežu. Na sigurnim i pouzdanim temeljima spremno čekamo sve nove prilike, a dobro znamo da nas naši klijenti upravo po tome cijene i prepoznaju.

Organi upravljanja na dan 31.12.2023.

Uprava NLB Banke a.d. Banja Luka

- **Goran Babić**, Predsjednik Uprave
- **Marjana Usenik**, Član Uprave
- **Ljiljana Kršman**, Član Uprave
- **Živko Šiftar**, član od 01.01.2024. godine
- **Martin Mavrič**, član od 01.01.2024. godine

Nadzorni odbor

- **Andreas P. Burkhardt**, predsjednik
- **Damir Kuder**, zamjenik predsjednika
- **Hedvika Usenik**, član
- **Dragan Gligorić**, član
- **Dragan Kovačević**, član

Odbor za reviziju

- **Tatjana Jamnik – Skubic**, predsjednica
- **Polona Kurtevski**, član
- **Mirko Ilić**, član

Interni revizor Nina Preradović

Nezavisni eksterni revizor Banke: KPMG B-H doo za reviziju, poružnica Banja Luka

Makroekonomsko okruženje

Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila je u 2023. godini suvereni kreditni rejting Bosne i Hercegovine „B+ sa stabilnim izgledima“.

Međunarodna rejting agencija Moody's Investors Service nije mijenjala kreditni rejting Bosne i Hercegovine „B3 sa stabilnim izgledima“ od 2022. godine.

B+ / stabilni izgledi

2. 2. 2024.
Potvrđen rejting

B3 / stabilni izgledi

22.7.2022.
Potvrđen rejting

Prema procjenama Republičkog zavoda za statistiku, prosječna stopa realnog rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP) za 2023. godinu u Republici Srpskoj iznosila je 1,6%. U četvrtom kvartalu 2023. godine, u odnosu na četvrti kvartal 2022. godine ostvaren je realni rast BDP od 2,4%. Značajan realni rast bruto dodate vrijednosti zabilježen je u područjima: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja za 10,4%, Informacije i komunikacije za 9,3%, Stručne, naučne i tehničke djelatnosti; Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti za 9,0%, dok je realni pad bruto dodate vrijednosti zabilježen u područjima: Vađenje ruda i kamena; Prerađivačka industrija; Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija; Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine za 3,8%, a od toga u Prerađivačka industrija za 8,5%.

Mjereno indeksom potrošačkih cijena u Republici Srpskoj, u 2023. godini zabilježena je prosječna godišnja stopa inflacije od 7,0%, dok je stopa inflacije u decembru 2023. godine u odnosu na decembar 2022. godine iznosila 3,3%.

Stopa nezaposlenosti na kraju 2023. godine iznosi 9,1%, dok je na kraju 2022. godine iznosila 11,2%. Prosječan broj nezaposlenih u Republici Srpskoj tokom 2023. godine iznosi 61.093 lica, što je za 10% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj zaposlenih na kraju 2023. godine iznosi 290.491 lica, što je za 1% više u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna plata nakon oporezivanja u 2023. godini iznosila je 1.274 KM i nominalno je veća za 11,4%, a realno za 4,1% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2023. godini obim spoljnotrgovinske razmjene Republike Srpske iznosio je 6.250 miliona EUR, od čega je izvoz iznosio 2.651 miliona EUR, a uvoz 3.600 miliona EUR. Spoljnotrgovinski deficit u 2023. godini iznosio je 949 miliona EUR, dok je pokrivenost uvoza izvozom bila 73,6%. Izvoz je u 2023. godini smanjen za 4,6% u odnosu na 2022. godinu, dok je uvoz smanjen za 1,9%.

Ukupni javni dug Republike Srpske na kraju 2023. godine iznosi 6,25 milijardi KM, od čega se 3,7 milijardi KM odnosi na spoljni dug, a 2,6 milijardi KM na unutrašnji dug. U odnosu na 2022. godinu, ukupni javni dug Republike Srpske smanjen je za 1,7%. Učešće javnog duga Republike Srpske u ukupnom javnom dugu Bosne i Hercegovine iznosi 48,2%.

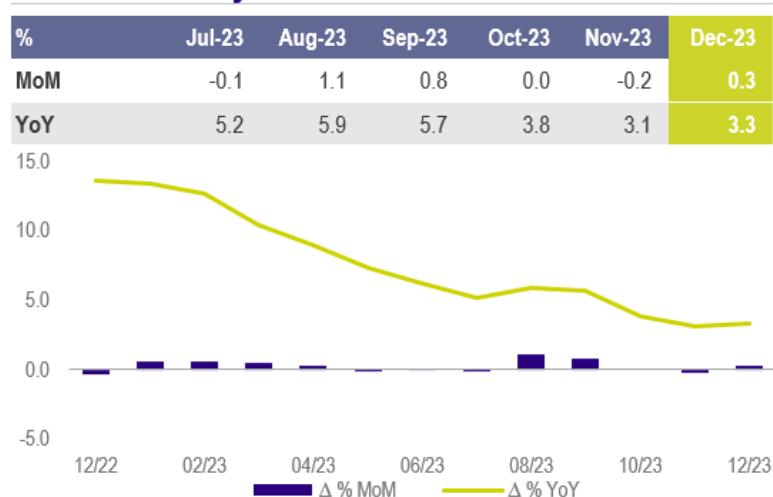
Učešće ukupnog javnog duga Republike Srpske u BDP-u u 2023. godini iznosi 39,8%.

Prema Ugovoru iz Mastrihta, godišnji fiskalni deficit države ne smije biti veći od 3% BDP-a, a ukupni javni dug ne smije biti veći od 60% BDP-a.

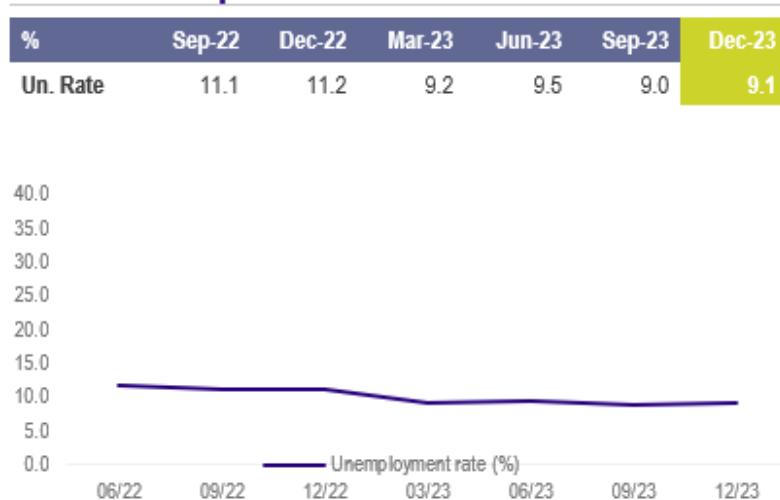
Slika 1: BDP

Slika 2: Inflacija

Slika 3: Nezaposlenost

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku Republike Srpske, www.rzs.rs.ba

Informacije o bankarskom sektoru u Republici Srpskoj

Osnovni pokazatelji poslovanja bankarskog sektora Republike Srpske sa 31.12.2023. godine, prema izvještaju Agencije za bankarstvo Republike Srpske

Bankarski sektor Republike Srpske čini 8 banaka, sa 277 organizacionih jedinica i 3.021 zaposlenih.

Bruto bilansna aktiva bankarskog sektora iznosi 10,4 milijardi KM i bilježi rast od 300 miliona KM ili 3% u odnosu na kraj 2022. godine. Najveći uticaj na rast aktive su imale hartije od vrijednosti, koje su rasle 8,2% i krediti sa rastom od 4,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Neto bilansna aktiva bankarskog sektora Republike Srpske iznosi 10 milijardi KM i veća je za 273,4 miliona KM ili 2,8%. Pored rasta bruto kredita, na rast neto aktive uticao je i rast ispravki vrijednosti za 8,5%. Ukupni vanbilans iznosi 1,6 milijardi KM i veći je za 127,8 miliona KM ili 9% u odnosu na kraj 2022. godine. U strukturi vanbilansa brže su rasle garancije (14%) u odnosu na neopozive kreditne obaveze (4%).

Do povećanja ukupnog bilansnog nivoa došlo je najvećim dijelom zbog rasta depozita i subordinisanog duga.

Ukupni bilansni kapital banaka iznosi 1,3 milijarde KM, čini 13% ukupne pasive i bilježi rast od 90 miliona KM ili 7,4% u odnosu na kraj 2022. godine, zbog povećanja pozicije neraspoređene dobiti u iznosu od 86,9 miliona KM, običnih akcija za 3,9 miliona KM i smanjenja odbitne pozicije ostalog kapitala za 3,8 miliona KM.

Regulatorni kapital iznosi 1,2 milijarde KM i veći je za 99 miliona KM ili za 9% u odnosu na kraj 2022. godine. Osnovni kapital iznosi 1,13 milijardi KM i veći je za 86,6 miliona KM ili 8%, dok dopunski kapital iznosi 58,3 miliona KM i veći je za 12,4 milion KM ili za 27% u odnosu na kraj 2022. godine.

Stopa regulatornog kapitala bankarskog sektora Republike Srpske iznosi 21,0% i za 0,8 procentnih poena je veća u odnosu na kraj 2022. godine i za 9 procentnih poena je veća od regulatorno propisanog minimuma od 12%.

Stopa finansijske poluge na nivou bankarskog sektora Republike Srpske iznosi 10,8% i veća je za 0,5 procentnih poena u odnosu na kraj 2022. godine, te je za 4,8 procentnih poena veća od regulatorno propisanog minimuma od 6%.

Ukupni bruto krediti iznose 6,1 milijardu KM i veći su za 263,6 miliona KM ili 4,6% u odnosu na kraj 2022. godine. Najveće učešće u ukupnim kreditima od 49,8% i dalje imaju krediti dati stanovništvu koji iznose 3 milijarde KM i veći su za 93 miliona KM ili 3%, dok krediti dati privatnim preduzećima čine 34,7% ukupnih kredita i veći su za 196,1 milion KM ili 10% u odnosu na kraj 2022. godine.

Nekvalitetni krediti, odnosno krediti razvrstani u nivo kreditnog rizika 3 (NPL) iznose 220,5 miliona KM i u odnosu na kraj 2022. godine veći su za 7 miliona KM ili 3,3%.

Učešće NPL u ukupnim kreditima je 3,6% i manje je za 0,1 procentni poen u odnosu na kraj 2022. godine.

Novčana sredstva ukupno iznose 2,6 milijardi KM i manja su za 76,6 miliona KM ili 3% u odnosu na kraj 2022. godine. Najznačajniji dio novčanih sredstava u iznosu od 1,5 milijardi KM ili 57,2% se nalazi na računima rezervi kod Centralne banke BiH.

Ulaganja u hartije od vrijednosti iznose 1,4 milijarde KM, veća su za 106,1 milion KM ili 8,2% u odnosu na kraj 2022. godine.

Depoziti, kao najznačajniji izvor finansiranja banaka, sa učešćem od 77,2% u ukupnoj pasivi, iznose 7,7 milijardi KM i zabilježili su rast od 144,9 miliona KM ili za 2% u odnosu na kraj 2022. godine. Uticaj na rast depozita imao je rast depozita stanovništva od 503,2 miliona KM, privatnih preduzeća i društava u iznosu od 113,6 miliona KM i neprofitnih organizacija u iznosu od 7,4 miliona KM. U ostalim sektorima zabilježen je pad depozita, i to depoziti državnih i javnih preduzeća manji su za 186,7 miliona KM, depoziti vlade i vladinih institucija manji su za 134,3 miliona KM, depoziti banaka i bankarskih institucija manji su za 100,4 miliona KM, depoziti nebankaških finansijskih institucija manji su za 44,3 miliona KM i ostali depoziti su manji za 13,4 miliona KM u odnosu na kraj 2022. godine.

Štednja stanovništva, uključujući i tekuće račune, iznosi 4,4 milijarde KM i veća je za 479 miliona KM ili 12% u odnosu na kraj 2022. godine. Oročena štednja čini 74% ukupne štednje stanovništva i veća je za 222,2 miliona KM ili 13%, a štednja po viđenju bez tekućih računa građana čini 26% ukupne štednje stanovništva u veća je za 7,9 miliona KM ili 1% u odnosu na kraj 2022. godine.

Ukupne obaveze po uzetim kreditima iznose 717,8 miliona KM, i veće su za 13,2 miliona KM ili 2% u odnosu na kraj 2022. godine i čine 7,2% ukupne pasive.

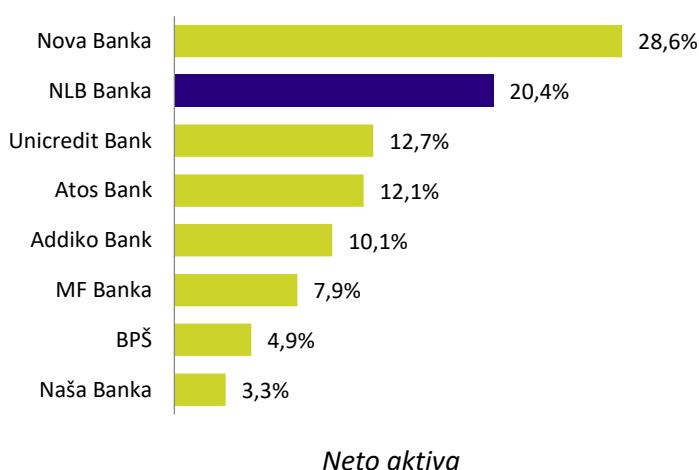
Imajući u vidu osnovne pokazatelje likvidnosti, kvalitativne i kvantitativne zahtjeve, kao i druge faktore koji utiču na poziciju likvidnosti banaka, može se zaključiti da je likvidnost na nivou bankarskog sektora Republike Srpske na zadovoljavajućem nivou, a LCR na nivou bankarskog sektora je 236,1% (propisani minimum je 100%).

Finansijski rezultat koji su banke ostvarile u 2023. godini je pozitivan i iznosi 189,3 miliona KM. U odnosu na kraj 2022. godine veći je za 36% ili za 50 miliona KM.

Tržišno učešće Banke prema ukupnim kreditima i depozitima

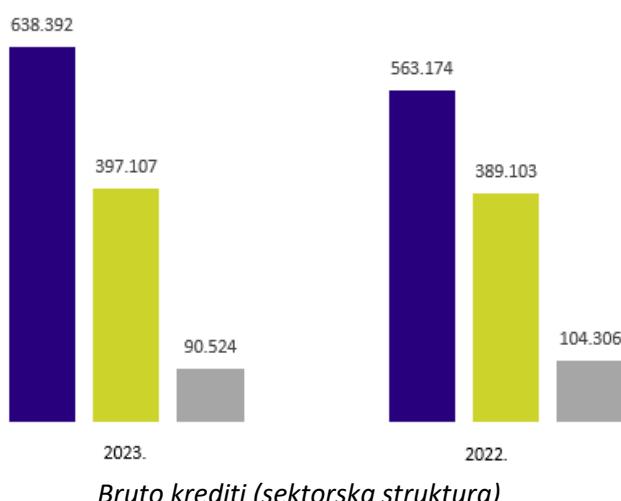
Ukupna aktiva

Po visini neto aktive, Banka zauzima 2. poziciju u bankarskom sektoru Republike Srpske. U odnosu na 31.12.2022. godine, Banka ostvarila rast neto aktive za 4,3%, dok je sektor ostvario rast za 2,8%, tako da je tržišno učešće povećano sa 20,1% na 20,4%.

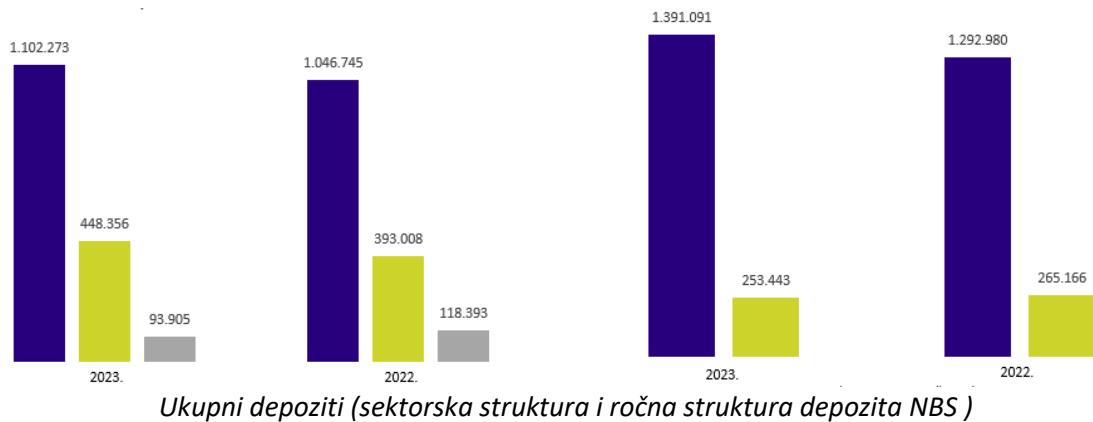
Bruto krediti

Prema iznosu bruto kredita Banka zauzima 2. poziciju u sektoru. U odnosu na 31.12.2022. godine, Banka je zabilježila rast bruto kredita za 6,2%, dok su krediti u sektoru povećani za 4,6%, tako da je tržišno učešće Banke povećano sa 18,2% na 18,5%. Tržišno učešće kredita pravnih lica iznosi 14,5%, tržišno učešće kredita državi iznosi 18,3% a tržišno učešće kredita stanovništvu iznosi 22,0% i povećano je za 1.9 p.p u odnosu na prošlu godinu.

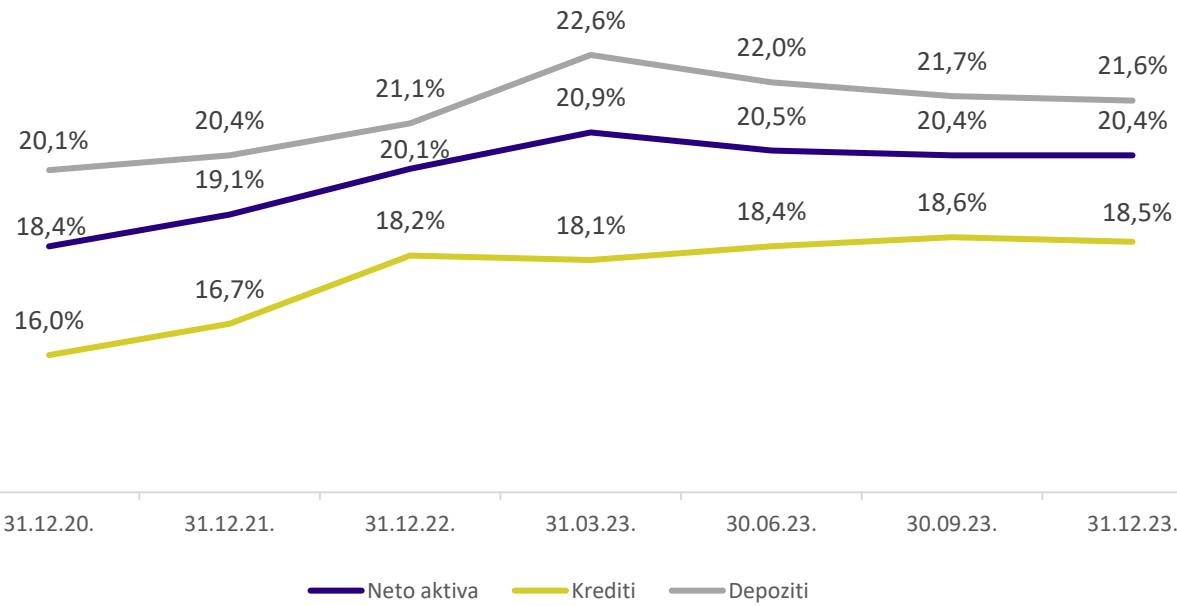

Ukupni depoziti

Prema iznosu ukupnih depozita koji uključuju depozite nebankarskog sektora i depozite banaka, Banka zauzima 2. poziciju u sektoru. U odnosu na 31.12.2022. godine, Banka je u dijelu depozita nebankarskog sektora ostvarila rast za 5,6%, dok je sektor ostvario rast od 3,3%, tako da je tržišno učešće Banke povećano sa 21,1% na 21,6%. Tržišno učešće depozita pravnih lica iznosi 17,1%, tržišno učešće depozita države iznosi 10,9% a tržišno učešće depozita stanovništva iznosi 25,7%.

Tržišno učešće

Osnovni pokazatelji poslovanja NLB Banke a.d. Banja Luka

	2023.	2022.
ROE a.t.*	24,2%	20,2%
ROA a.t.*	2,4%	2,0%
CIR*	41,5%	44,9%
LTD (neto)*	66,3%	65,7%
Stopa adekvatnosti kapitala	<u>15,9%</u>	<u>16,0%</u>
Bilans uspjeha (u hiljadama KM)		
Neto kamatni prihodi	64.149	46.150
Neto provizije	26.836	25.107
Troškovi	-41.647	-34.707
Dobit prije ispravki vrijednosti i rezervisanja	54.013	40.899
Dobit nakon poreza	<u>49.186</u>	<u>37.447</u>
Bilans stanja (u hiljadama KM)		
Bilansna suma	2.039.576	1.954.929
Krediti komitentima (neto)	1.090.364	1.023.803
Depoziti komitentima	1.644.534	1.558.146
Kapital	<u>213.249</u>	<u>195.690</u>
Kreditni portfolio i rezervacije (u hiljadama KM)		
Visina kreditnog portfolia	1.126.023	1.056.583
Ispravke vrijednosti i efekti fer vrednovanja kredita	35.659	32.787
Pokrivenost kreditnog portfolija ispravkama vrijednosti (u %)	<u>3,2%</u>	<u>3,1%</u>
Ostali pokazatelji		
Broj organizacionih jedinica	40	47
Broj zaposlenih	<u>512</u>	<u>496</u>

* Pokazatelji poslovanja/KPI izračunati po metodologiji NLB Grupe

Bilans uspjeha

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)

u 000 KM

	2023.	2022.
Prihodi od kamata po efektivnoj kamatnoj stopi	70.724	51.395
Prihodi od kamata koji se ne obračunavaju po efektivnoj kamatnoj stopi	271	311
Rashodi kamata	-6.846	-5.556
Neto prihodi od kamata	64.149	46.150
Prihodi od naknada i provizija	42.082	37.524
Rashodi od naknada i provizija	-15.246	-12.417
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	26.836	25.107
Neto prihod od kursnih razlika	3.606	3.429
Ostali prihodi iz poslovanja	1.069	920
Ukupni operativni prihodi	95.660	75.606
Neto rashod efekata modifikacije	-1.022	-89
Neto prihodi / rashodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	-211	-624
Troškovi zaposlenih	-22.345	-20.185
Troškovi amortizacije	-3.493	-3.285
Administrativni i opšti troškovi poslovanja	-10.774	-9.304
Ostali rashodi iz poslovanja	-3.802	-1.220
Ukupni operativni rashodi	-41.647	-34.707
Dobit prije oporezivanja	54.013	40.899
Porez na dobit	-4.892	-3.568
Promjene na odloženim porezima	65	116
Neto dobit	49.186	37.447
Ostali finansijski rezultat		
Stavke koje naknadno mogu biti reklassificirane u bilansu uspjeha u budućim periodima		
Neto dobici / gubici od fer vrednovanja HOV kroz ostali ukupan rezultat	-5.451	-5.725
Efekti umanjenja vrijednosti HOV kroz ostali ukupan rezultat	-547	-162
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	600	589
Stavke koje neće biti reklassificirane u bilansu uspjeha u budućim periodima		
Aktuarski dobici / gubici	4	302
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	3	3
Ukupan finansijski rezultat	43.795	32.454
Zarade po akciji	0,79	0,60

Bilans stanja

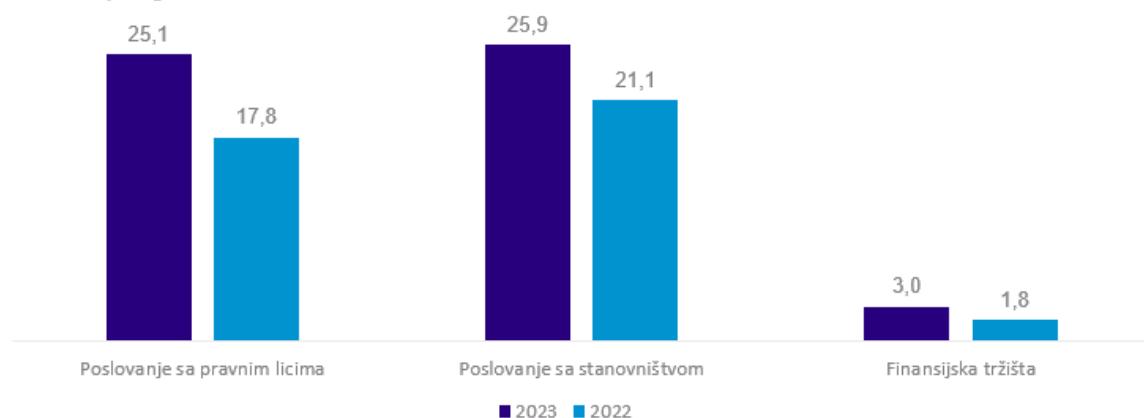
Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja)	u 000 KM	
	31.12.23.	31.12.22.
AKTIVA		
Novčana sredstva i računi kod Centralne banke	128.622	152.087
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	179.116	169.204
Finansijska imovina po amortizovanom trošku		
Krediti i plasmani bankama - ekvivalenti gotovine	172.635	116.070
Krediti i plasmani komitentima	1.090.364	1.023.803
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	63.869	7.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	352.805	439.526
Nekretnine i oprema	38.598	34.246
Nematerijalna ulaganja	2.740	2.531
Investicione nekretnine	347	347
Akontacije poreza na dobit	-	26
Ostala aktiva	7.071	7.200
Odložena poreska sredstva	3.283	2.599
Stalna sredstva namijenjena prodaji	126	206
Ukupna aktiva	2.039.576	1.954.929
PASIVA		
OBAVEZE		
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku		
Depoziti banaka	3.274	55.880
Depoziti komitenata	1.644.534	1.558.146
Obaveze po uzetim kreditima	136.067	118.860
Subordinisani dug	20.016	8.036
Rezervisanja	7.457	7.392
Odložene poreske obaveze	795	781
Obaveze za porez na dobit	1.305	103
Ostale obaveze	12.879	10.041
Ukupna obaveze	1.826.327	1.759.239
KAPITAL		
Akcionarski kapital	62.003	62.003
Emisiona premija	157	157
Rezerve banke	63.002	63.002
Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava	3.452	3.481
Efekti vrednovanja finansijske imovine kroz ostali ukupan rezultat	-6.901	-1.503
Aktuarski gubici	70	66
Zadržana dobit	42.248	31.004
Neraspoređena dobit	49.218	37.480
Ukupan kapital i rezerve	213.249	195.690
Ukupna pasiva	2.039.576	1.954.929
Potencijalne i ugovorene obaveze	201.810	175.778

Informacije o poslovnim segmentima

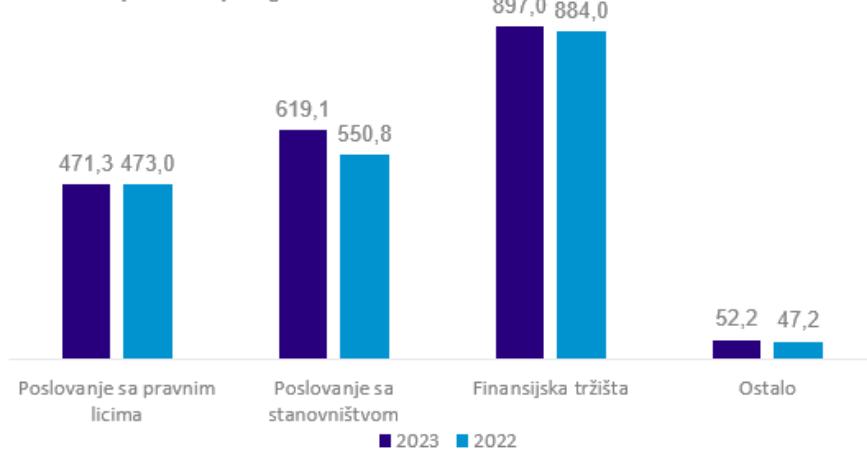
Banka prati poslovanje po poslovnim segmentima tj. organizacionim jedinicama koje neposredno na tržištu komuniciraju sa klijentima i ugovaraju i/ili realizuju usluge Banke i na taj način za Banku ostvaruju prihode. To su: poslovanje sa pravnim licima, poslovanje sa stanovništvom i finansijska tržišta.

U odnosu na prethodnu godinu, krediti i potraživanja pravnih lica niži su za 0,4% dok su krediti stanovništva viši za 12,4%. Istovremeno su depoziti pravnih lica povećani za 4,6%, a stanovništva za 6,0%. Neto prihodi po osnovu kamata povećani su u odnosu na prethodnu godinu za 39,0%, pri čemu su neto prihodi od kamata pravnih lica povećani za 28,0%, a neto prihodi od kamata stanovništva za 50,8%. Ukupni neto prihodi od naknada i provizija su veći za 6,9% u odnosu na prethodnu godinu, od čega su neto prihodi od naknada i provizija pravnih lica niži za 13,1%, a stanovništva viši za 15,8%.

Grafikon: Dobit po segmentima

Grafikon: Ukupna aktiva po segmentima

U narednim tabelama prikazani su bilans uspjeha i bilans stanja po segmentima na dan 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine:

Poslovanje sa pravnim licima

000 KM	12.2022.	12.2023.	YoY
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	16.806	21.515	4.709
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	13.587	11.809	-1.778
Neto prihodi od kursnih razlika	1.527	1.211	-316
Neto ostali prihodi/rashodi iz poslovanja	365	419	54
Neto rashod efekata modifikacije	-10	-923	-913
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	70	6.597	6.527
Ukupni operativni rashodi	-14.511	-15.554	-1.043
Dobit	17.834	25.074	7.240
Krediti komitentima	473.007	471.252	-1.755
Depoziti komitentima	511.402	535.012	23.610

Poslovanje sa stanovništvom

000 KM	12.2022.	12.2023.	YoY
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	23.986	36.161	12.175
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	13.048	15.110	2.062
Neto prihodi od kursnih razlika	248	2.309	2.061
Neto ostali prihodi/rashodi iz poslovanja	479	646	167
Neto rashod efekata modifikacije	-79	-99	-20
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	-1.001	-6.733	-5.732
Ukupni operativni rashodi	-15.564	-21.473	-5.909
Dobit	21.117	25.921	4.804
Krediti komitentima	550.796	619.112	68.316
Depoziti komitentima	1.046.744	1.109.522	62.778

Finansijska tržišta

000 KM	12.2022.	12.2023.	YoY
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	5.358	6.473	1.115
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	-221	-83	138
Neto prihodi od kursnih razlika	347	86	-261
Neto ostali prihodi/rashodi iz poslovanja	76	4	-72

Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	166	-95	-261
Ukupni operativni rashodi	-3.919	-3.387	532
Dobit	1.807	2.998	1.191
Gotovina, CBBiH i novčana sredstva	321.291	307.738	-13.553
Krediti bankama	116.070	172.635	56.565
Finansijska aktiva	446.610	416.674	-29.936
Depoziti banaka	55.880	3.274	-52.606
Subordinisane obaveze	8.036	20.016	11.980
Uzeti krediti	118.860	136.067	17.207

Ostalo

000 KM	12.2022.	12.2023.	YoY
Gubici od promjene vrijednosti imovine banke	-18	-91	-73
Gubici od promjene vrijednosti imovine banke	0	0	0
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	159	111	-48
Porez na dobit	-3.452	-4.827	-1.375
Dobit	-3.311	-4.807	-1.496
Nekretnine i oprema, nematerijalna ulaganja, investicione nekretnine	37.124	41.685	4.561
Ostala aktiva	10.031	10.480	449
Rezervisanja i ostale obaveze	18.317	22.436	4.119
Ukupan kapital	195.690	213.249	17.559

Razvojne poslovne aktivnosti Banke tokom 2023. godine

NLB Banka je u svom poslovanju snažno orijentisana ka pružanju usluga stanovništvu, malim i srednjim preduzećima, te korporativnim klijentima. Cilj Banke je upoznati potrebe klijenata i na osnovu toga kreirati i ponuditi najadekvatnije usluge. Banka je ostvarila značajne komercijalne rezultate, od kojih se posebno izdvajaju sljedeći:

- rast kredita stanovništvu
- rast ugovorenih paketa proizvoda
- razvoj digitalnog bankarstva (rast kartičnih transakcija, te smanjenje broja gotovinskih transakcija)
- rast aktivnih korisnika digitalnih servisa

Iako je tokom 2023. godine, došlo do rasta referentnih stopa na finansijskom tržištu, Banka je pravovremeno preduzimala mjere na prilagođavanju ponude uslovima na tržištu, te na taj način uspjela pronaći način za olakšavanje novonastale situacije za postojeće i nove klijente i zadržati dugogodišnju lidersku poziciju.

U 2023. godini lansirani su novi proizvodi i usluge, kojima je Banka postala prepoznata za inovativnost kako kod klijenata, tako i stručne zajednice na tržištu u Bosni i Hercegovini. Posebno ističemo NLB Smart POS i NLB Pay sa integriranim Google Wallet rješenjem, a proširena i je mreža samouslužnih uređaja za polog pazara pravnih lica (CDS).

NLB Smart POS je sertifikovana mobilna aplikacija sa funkcijom POS terminala i jedna je od najnaprednijih tehnologija u oblasti kartičnog plaćanja, koja omogućava trgovcima da prihvate kartična plaćanja bez dodatnog hardvera. Sa NLB Smart POS-om, telefon može prihvatiti beskontaktno plaćanje Visa i Mastercard platnim karticama koje izdaje bilo koja banka, kao i digitalizovane platne kartice u okviru aplikacija o plaćanje (Apple Pay, Google Pay, Samsung Pay i druge).

NLB Banka nadogradila je svoj mobilni novčanik NLB Pay opcijom digitalizacije kartica putem servisa Google Pay, omogućivši na ovaj način praktično i sigurno iskustvo za svoje korisnike. Tako je postala prva Banka u Republici Srbkoj (BIH), koja je svojim klijentima omogućila uslugu Google Pay za brzo, jednostavno i sigurno plaćanje, a pored toga klijenti u NLB Pay aplikaciji mogu digitalizovati i različite Loyality kartice koje posjeduje kod domaćih i inostranih trgovaca.

NLB Pay ostaje primarni mobilni novčanik NLB Grupe, uz tehničko unapređenje u vidu Google Pay funkcionalnosti, za sva beskontaktna plaćanja Mastercard i Visa platnim karticama. Pored kartica, bezgotovinske transakcije na POS terminalima i bankomatima su omogućene i određenim pametnim satovima.

S obzirom da se NLB Banka kao članica NLB Grupe obavezala na integraciju održivosti u svoje bankarsko poslovanje i način finansiranja klijenata, među prvim bankama na tržištu omogućila je klijentima pravnim licima Mastercard Business karticu od recikliranog materijala i organizovala niz edukacija za klijente na temu prepoznavanja prilika i primjene bankarskih proizvoda koji im mogu olakšati put ka zelenoj tranziciji i održivom poslovanju.

Uvođenje ESG poslovanja u segmentu izvještavanja, analize emisije CO₂ i smanjenje potrošnje električne i toplotne energije, rezultiralo je i aktivnostima prelaska na ekološki prihvatljive sisteme grijanja i hlađenja, smanjenje utroška papira kroz optimizaciju obavezne dokumentacije za klijente i druge poslovne procese, kao i prelaskom na hibridna vozila u službenom voznom parku.

ALM i trgovanje

Osnovna uloga ALM je upravljanje bilansom Banke sa stanovišta kamatnog, deviznog i likvidnosnog rizika, uzimajući u obzir promjene u makroekonomskom okruženju i dešavanja na finansijskim tržištima.

Banka je aktivno upravljala navedenim rizicima u cilju postizanja optimalnih pozicija bilansa Banke i efekata na bilans uspjeha, kroz aktivnu politiku kamatnih stopa i utvrđivanje internih transfernih cijena.

Kamatni rizik predstavlja rizik smanjenja dobiti ili vrijednosti kapitala uslijed promjena nivoa tržišnih kamatnih stopa. U cilju efikasnog upravljanja kamatnim rizikom Banka koristi odgovarajuće prakse za kontrolu, ograničavanje i proaktivno upravljanje izloženosti kamatnom riziku i poštuje regulatorne limite za kamatni rizik, kao i limite definisane u NLB Grupi.

Devizni rizik Banke predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjene deviznih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Banke. Devizni rizik nastaje kada Banka ima otvorenu deviznu poziciju koja dovodi do gubitka uslijed promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene BAM u odnosu na druge valute. Banka na dnevnom nivou upravlja deviznim pozicijama u svim valutama i poštuje kako regularne limite, tako i limite NLB grupe, koji su definisani za područje deviznog rizika.

Upravljanje likvidnošću je usmjereni na obezbjeđenje optimalnog nivoa likvidnih sredstava za izmirenje svih dospjelih obaveza, minimiziranje troškova likvidnosti, optimizaciju strukture rezervi likvidnosti, obezbjeđenje adekvatnog nivoa likvidnosti za različite situacije i stresne scenarije, kao i planiranje vanrednih i kriznih situacija.

Likvidna sredstva Banke čine gotovina i sredstva kod Centralne Banke Bosne i Hercegovine (34% ili 307.914 hiljada BAM), sredstva kod inostranih banaka u vidu depozita po viđenju i kratkoročnih plasmana (19% ili 172.616 hiljada BAM) i hartije od vrijednosti (46%, odnosno 412.538 hiljada BAM).

Najznačajnije aktivnosti u oblasti ALM i Trading-a obuhvataju sljedeće:

- Poslovi sa gotovinom,
- Upravljanje sredstvima na računima kod CBBH i inostranih banaka,
- FX poslovi,
- MM poslovi,
- Trgovanje hartijama od vrijednosti,
- Zaduživanje na domaćim i stranim tržištima.

U upravljanju likvidnošću, Banka je posebnu pažnju posvetila portfoliju hartija od vrijednosti, nastojeći da ostvari optimalni neto kamatni prihod. U portfoliju hartija od vrijednosti domaće hartije od vrijednosti imaju učešće od 59%, a strane hartije od vrijednosti 41%.

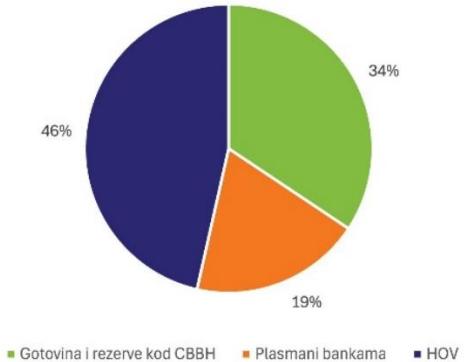
Novčana sredstva u stranim valutama Banka, pored članica NLB Grupe, drži i plasira kod inostranih banaka visokog rejtinga, kao što su Commerzbank, Deutsche Bank, Raiffeisen Bank International, Unicredit Bank Austria, SMBC, LBBW, BayernLB, itd.

Najznačajniji izvor finansiranja Banke predstavljaju depoziti stanovništva (67% ukupnih depozita).

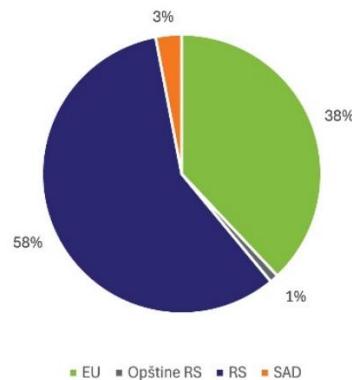
Politika u oblasti depozitnog poslovanja u 2023. godini odnosila se na:

- praćenje i upravljanje struktrom depozita, u cilju obezbjeđenja adekvatne strukturne likvidnosti,
- održavanje ročne strukture depozita u skladu sa potrebama obezbjeđenja dugoročnih izvora finansiranja,
- aktivnu cjenovnu politiku u cilju postizanja planiranih efekata na bilans Banke.

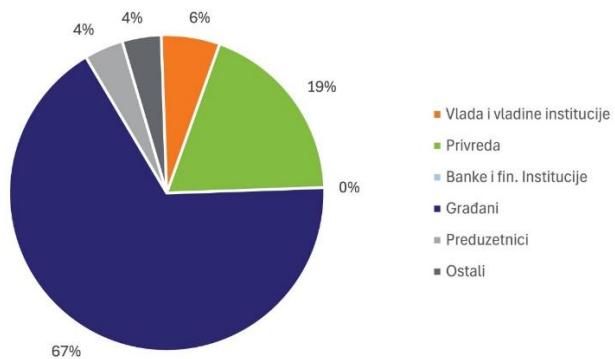
Struktura likvidnih rezervi na dan 31.12.2023.

Struktura portfolija HOV na dan 31.12.2023.

Struktura depozita na dan 31.12.2023.

Upravljanje rizicima

Okvir upravljanja rizicima

NLB Banka a.d. Banja Luka posvećuje veliku pažnju upravljanju rizicima i kontinuirano njeguje kulturu rizika, odnosno svijest o rizicima unutar cijele organizacije. Kao članica NLB Grupe, Banka radi u skladu sa usmjerenjima / standardima NLB Grupe (NLB Group Risk Management Standards). Navedena usmjerenja se prilagođavaju lokalnoj regulativi i uslovima poslovanja na tržištu, nakon čega Banka definiše svoj Risk apetit, odnosno Risk profil koji reflektuje poslovni model Banke.

Risk apetitom se definije profil rizika Banke. U Risk apetu se određuje apetit i tolerancija Banke na prihvatanje rizika. U tom smislu, usko je povezan sa ostalim dokumentima kao što su Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima, ICAAP proces, ILAAP proces, Strategija i politika upravljanja kapitalom i Poslovni plan Banke.

Osnovna svrha Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima je detaljnije definisanje smjernica o tipovima rizika koje je Banka spremna preuzeti i onih koji nisu prihvatljivi. Strategija određuje način na koji Banka može preuzimati rizike tokom obavljanja svojih redovnih poslovnih aktivnosti. Kao takva, Strategija se ugrađuje u Strategiju poslovanja Banke. Glavni cilj Strategije preuzimanja rizika je određivanje orientacija preuzimanja rizika ključnih sadržaja s ciljem ostvarivanja srednjoročnih strateških ciljeva Banke.

Organizacija upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizaciono nezavisno od poslovne funkcije (preuzimanje rizika). Nezavisnost u radu je postignuta podjelom poslova, odgovornosti i dužnosti zaposlenih kojima se sprječava sukob interesa.

Rizicima, kao veoma značajnom aspektu poslovanja Banke, posvećuje se velika pažnja na svim upravljačkim i organizacionim nivoima Banke. Kao važan element pristupa upravljanju rizicima, Banka koristi okvir "tri linije odbrane". U tom okviru, poslovna linija s jedne strane i upravljanje rizicima s druge strane, imaju punu odgovornost za preuzimanje i upravljanje rizicima. Poslovna linija ugovara rizične transakcije, tj. preuzima i ugovara poslove kojima izlaže Banku rizicima. Poslovna linija predstavlja prvu liniju odbrane, tj. odbija ili ne prihvata transakcije i poslove koji nisu u skladu sa poslovnim modelom i rizičnim profilom Banke.

Organizacioni dijelovi zaduženi za upravljanje rizicima podijeljeni su u okviru:

- Sektor za strateško upravljanje rizicima
- Sektor za kreditnu analizu
- Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom

Navedene organizacione jedinice su zadužene za predlaganje internih limita/ciljeva preuzimanja rizika i tolerancije rizika. Sektor za strateško upravljanje rizicima je određena kao kontrolna funkcija Banke u skladu sa Odlukom Agencije o sistemu unutrašnjih kontrola banke, koji predstavlja skup procesa i postupaka uspostavljenih radi obavljanja adekvatnog upravljanja rizicima, praćenja efikasnosti poslovanja Banke, pouzdanosti njenih finansijskih i ostalih informacija, te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima radi osiguranja stabilnosti poslovanja Banke. Funkcija upravljanja rizicima obavlja unutrašnje kontrole u okviru druge linije odbrane od rizika, a u svom poslu se rukovodi okvirom za upravljanje rizicima (risk management framework – limiti rizika i njihovo praćenje). Pored funkcije upravljanja rizicima, drugu liniju odbrane čini i Služba za usklađenost poslovanja (Compliance), dok treću liniju odbrane čini Služba za internu reviziju.

U djelokrugu rada Sektora za strateško upravljanje rizicima je definisanje strategije upravljanja rizicima. Sektor za strateško upravljanje rizicima, kao kontrolna funkcija Banke, zadužena je za integrirani poslovni proces koji uključuje sve procese za upravljanje rizicima, aktivnosti, metodologije i usvojene politike i podrazumijeva postavljanje parametara za sveobuhvatno upravljanje rizicima. Nadležnosti Sektora obuhvataju razvoj strategija, politika, procedura, metodologija i smjernica, te nadzor nad njihovom primjenom.

Sektor za kreditne analize je nadležan za dosljednu primjenu kreditne politike, procedura i metodologija, te koordinaciju aktivnosti u segmentu identifikacije, praćenja i implementacije aktivnosti za minimiziranje kreditnih rizika kojima Banka može biti izložena.

Sa ciljem adekvatnog upravljanja aktivom klasifikovanom u nivo kreditnog rizika 3, u Banci posluje Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom. Osnovni cilj Sektora je usmeren na smanjenje nekvalitetnih izloženosti u bilansu i vanbilansu Banke, a putem redovne naplate i prenosa klijenata nazad u poslovni deo ili putem naplate u sudskim postupcima. Pored ovoga, Sektor je zadužen za prodaju materijalne imovine stečene u sudskim postupcima, a koja je klasifikovana kao materijalna imovina za dalju prodaju.

Kreditni rizici

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou cjelokupnog portfolija Banke. U okviru Banke su razdvojene funkcija ugovaranja transakcija od funkcije podrške i upravljanja rizicima, uključujući i upravljačke i rukovodne nivoe. Kreditni proces Banke obuhvata:

- proces odobravanja plasmana,

- proces praćenja plasmana,
- analizu kreditnog portfolija,
- postupanje sa problematičnim plasmanima.

Nekreditni rizici

Prilikom analize izloženosti tržišnim rizicima Banka uzima u obzir:

- sve aktivnosti Banke osjetljive na promjene tržišnih faktora,
- razvoj i likvidnost relevantnih finansijskih tržišta, te promjenljivost tržišnih cijena finansijskih instrumenata,
- stvarne i predviđene neusklađenosti i otvorene pozicije koje proizilaze iz aktivnosti Banke,
- prisutne koncentracije rizika u bankarskoj knjizi,
- korelacije između tržišnih cijena različitih finansijskih instrumenata,
- korelacije sa drugim rizicima kojima je Banka izložena, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Pored ostalih tržišnih faktora, tržišni rizici obuhvataju:

- rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi,
- devizni rizik,
- rizik trgovanja.

Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (IRRBB) jeste rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi može imati negativan uticaj na dobit, odnosno neto kamatni prihod, tj. ekonomsku vrijednost bankarske knjige. Ekonomска vrijednost bankarske knjige (EVE) jeste procjena sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjenih za očekivane novčane tokove obaveza.

Upravljanje kamatnim rizikom se sprovodi kroz ograničavanje izloženosti kamatnom riziku koji može dovesti do negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa. Mjerjenje kamatnog rizika obuhvata sve značajne izvore kamatnog rizika i to:

- rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa,
- rizik krive prinosa,
- bazni rizik i
- rizik opcije.

U cilju simulacije efekata promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod i ekonomsku vrijednost bankarske knjige, Banka sprovodi stres testove. Stres testovi podrazumijevaju scenarije statičnog i dinamičnog kretanja kamatnih stopa. Izloženost kamatnom riziku je ograničena kroz uspostavljene limite. Rezultati scenarija iz stres testova ne smiju biti veći od definisanih limita u odnosu na osnovni kapital Banke.

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Banke. Devizni rizik nastaje kada Banka ima otvorenu deviznu poziciju, koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene domaće valute u odnosu na druge valute.

Banka u svom poslovanju preuzima likvidnosni rizik u okvirima koji su prihvatljeni sa aspekta njene poslovne strategije i kapitalskih mogućnosti. Banka mora stalno obezbjeđivati odgovarajući nivo likvidnosti za potrebe ispunjavanja svojih kratkoročnih obaveza, kao i u slučaju realizacije jednog od definisanih stresnih scenarija. Izlaganje riziku likvidnosti je ograničeno putem definisanih limita indikatora rizika likvidnosti. Pored definisanih limita, Banka sprovodi upravljanje rizikom likvidnosti na unutar dnevnom nivou, prati stabilnost depozita po viđenju i sprovodi stres testove. Stres testovima se utvrđuje nivo likvidnih rezervi koje Banka treba imati u slučaju da dođe do snažnih odliva depozita.

Plan upravljanja rizikom likvidnosti u vanrednim okolnostima definiše načine postupanja i pristupanja izvorima likvidnosti u slučaju pogoršanih tržišnih okolnosti, u cilju očuvanja likvidnosti i zaštite poslovnih interesa komitenata i vlasnika Banke.

Osnovni pokazatelji likvidnosti Banke:	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.
LCR	440.24%	336.12%	384.03%
NSFR	205.73%	210.49%	186.62%
LTD neto	62.22%	65.83%	66.20%

Cilj upravljanja operativnim rizicima je ograničiti obim potencijalnih gubitaka i vjerovatnoću njihovog nastanka na nivo koji je za Banku prihvatljiv, sa aspekta Risk apetita Banke, finansijske štete i posredno sa aspekta zaštite ugleda Banke. Banka prihvata one operativne rizike, koji u slučaju realizacije ne bi imali materijalni uticaj na poslovni rezultat, odnosno koji ne bi ugrozili kontinuitet poslovanja Banke.

Sekundarni cilj je da se ispune obaveze propisane od lokalnog regulatora i NLB Grupe. Za potencijalne gubitke po osnovu izloženosti operativnim rizicima Banka formira i održava iznos minimalnog adekvatnog kapitala na osnovu metode osnovnih pokazatelja. Banka određuje gornju granicu tolerancije prema operativnom riziku kao vrijednost gornje granice neto gubitka po nastalom štetnom događaju iz domena operativnih rizika, koji bi za Banku bio prihvatljiv u poslovanju. Gornja granica tolerancije se određuje na nivou Banke i na nivou pojedinačnog štetnog događaja, odnosno grupnog štetnog događaja. Banka za određene aktivnosti definiše nultu toleranciju, odnosno ne dozvoljava pojavu štetnih događaja sa neto gubitkom. Banka definiše kritičnu granicu neto gubitaka od štetnih događaja, koja predstavlja limit za koji Banka procjenjuje potrebu za potencijalnim povećanjem kapitala za operativne rizike.

Proces interne procjene adekvatnosti kapitala

Pored minimalnih regulatornih zahtjeva za kapitalom koji se odnose na pokriće kreditnih, tržišnih i operativnih rizika, Banka sprovodi Proces interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) kojim identificiše sve rizike kojima je izložena, ili kojima bi mogla biti izložena, i utvrđuje neophodan kapital za pokriće svih rizika. Glavni cilj ICAAP procesa je da se osigura adekvatan nivo kapitala i održivost poslovanja. Svrha ICAAP-a je da se na kontinuiranoj osnovi obezbijede efektivne i sveobuhvatne strategije, politike, procedure i procesi na osnovu kojih se procjenjuje i održava iznos, tip i distribucija (potrošnja) kapitala Banke koji će koristiti za pokriće svih kategorija rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena. ICAAP predstavlja ključnu ulogu u kontinuitetu poslovanja i održavanju adekvatne kapitalizacije Banke. Proces interne procjene adekvatnosti kapitala Banke sprovodi se minimalno jednom godišnje, a po potrebi i češće.

Plan kontinuiteta poslovanja

Plan kontinuiteta poslovanja predstavlja sveobuhvatan upravljački proces kojim Banka identificiše potencijalni rizik i uspostavlja uslove za kontinuirano poslovanje, odnosno pravovremeno ponovno uspostavljanje poslovnih aktivnosti, procesa, sistema i nivoa usluge u slučaju nastanka kriznih situacija. Svrha upravljanja kontinuitetom poslovanja je da se osigura poslovanje Banke u mjeri koja omogućava ostvarenje poslovnih ciljeva i regulatornih zahtjeva u slučaju nesreća koje rezultiraju iz prirodne katastrofe, uticaja vanjskih faktora i većih kvarova računarske opreme. Upravljanje kontinuitetom poslovanja u kriznim situacijama znači smanjivanje operativnih rizika, uz nastojanje da se obezbijedi neometani rad ključnih poslovnih sistema i procesa u najkraćem mogućem vremenu na postojećoj ili rezervnoj lokaciji, tako da Banka može sigurno i organizovano da nastavi, odnosno obnovi svoje poslovanje.

U skladu sa odlukama Agencije o minimalnim standardima upravljanja operativnim rizikom u bankama i minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemima u bankama, Banka je usvojila plan kontinuiteta poslovanja u slučaju vanredne situacije, kako bi se osiguralo nesmetano poslovanje i na adekvatan način ograničio gubitak Banke u slučaju ovih poremećaja.

Upravljanje kapitalom

Kapital Banke predstavlja izvor finasiranja i pokriće neočekivanih gubitaka. Kapital Banci pruža zaštitu od različitih vrsta rizika i omogućava sigurno i stabilno poslovanje. Zbog toga je upravljanje kapitalom jedan od najvažnijih

procesa u upravljanju Bankom. Adekvatnost kapitala jedan je od instrumenata nadzora kojim regulator ograničava rizičnost poslovanja banke i time štiti interes deponenata.

Upravljanje kapitalom regulisano je Strategijom i politikom upravljanja kapitalom Banke kao krovnim dokumentom kojim se definišu ciljevi upravljanja kapitalom i regulatorni kapital, kapitalni zahtjevi, adekvatnost kapitala, zaštitni slojevi kapitala i mјere za očuvanje kapitala u skladu sa zakonskom regulativom.

Cilj upravljanja kapitalom u NLB Banci a.d. Banja Luka je obezbjeđenje i održavanje optimalnog obima, strukture i izvora kapitala, koji omogуćavaju:

- ispunjenje zakonskih (regulatornih) zahtjeva za visinom, strukturom i izvorima kapitala koji omogуćavaju pokriće svih rizika poslovanja Banke,
- ispunjenje strateških ciljeva Banke,
- postizanje optimalnog povrata na kapital za akcionare.

Banka mora u svakom trenutku ispunjavati regulatorne zahtjeve u pogledu kapitalske adekvatnosti. Ukupan kapitalni zahtjev propisan od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske definisan je Odlukom o izračunavanju kapitala banaka i čine ga minimalne stope kapitala:

- stopa redovnovnog osnovnog kapitala (CET 1) 6,75%
- stopa osnovnog kapitala (T1) 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Pored navedenih minimalnih stopa potrebno je da banka održava i zaštitni sloj za očuvanje kapitala u obliku redovnovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Agencija može odrediti stopu zaštitnog sloja kapitala za sistemske značajne banke u visini od 0% do 3% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Na osnovu poslovnog modela Banke, prilikom SREP pregleda iz 2021. i 2022. godine, Banci je naložen i dodatni kapitalni zahtjev od 0,75% koji banka mora ispunjavati od 31.12.2021. godine nadalje.

Uprava Banke prati pokazatelje adekvatnosti kapitala na mјesečnom nivou, a izještaji se kvartalno dostavljaju Nadzornom odboru i Agenciji za bankarstvo Republike Srpske. Na dan 31.12.2023. godine, Banka ispunjava sve minimalne stope redovnovnog, osnovnog i regulatornog kapitala, kao i zaštitne slojeve kapitala i stopu finansijske poluge u skladu sa regulativom.

Na kraju 2023. godine, Banka je dostigla nivo od 154,6 miliona KM osnovnog kapitala i 18,7 miliona KM dopunskog kapitala, tako da je regulatorni kapital iznosio 173,3 miliona KM, što je za 14,2 miliona KM više u odnosu na 2022. godinu.

U skladu sa zakonskom regulativom Banka računa kapitalne zahtjeve za sljedeće rizike:

- kreditni rizik,
- devizni rizik,
- operativni rizik.

Ukupna ponderisana rizična aktiva (RWA) na kraju 2023. godine iznosila je 1.089,8 miliona KM, i veća je za 95,7 miliona KM u odnosu na 2022. godinu.

Ponderisana rizična aktiva za kreditni rizik iznosila je 983,9 miliona KM i povećana je za 74,9 miliona KM. Budući da neto otvorena devizna pozicija prelazi 2% regulatornog kapitala Banke, devizni rizik Banke na 31.12.2023. godine iznosi 4,6 miliona KM. Na 31.12.2023. godine, operativni rizik iznosio je 101,3 miliona KM.

Stopa adekvatnosti regulatornog kapitala na dan 31.12.2023. godine iznosila je 15,90% (16,01% u 2022. godini), stopa osnovnog kapitala iznosila je 14,18% (2022. godine 15,22%), a stopa finansijske poluge, kao odnos osnovnog kapitala Banke i ukupne izloženosti Banke 7,4% (7,6% u 2022. godini).

000 KM	31.12.2023.	31.12.2022.
Akcionarski kapital i emisiona premija	62.160	62.160
Rezerve iz dobiti	54.734	54.734
Zadržana dobit	42.248	31.004
Ostali ukupan rezultat	-6.831	251
Ostale rezerve	8.268	8.268
Odbitne stavke	-6.023	-5.130
Osnovni kapital	154.556	151.287
Dopunski kapital		
Subordinisani dug	18.736	7.823
Ukupni dopunski kapital	18.736	7.823
Regulatorni kapital	173.292	159.110
Ukupna ponderisana rizična aktiva kreditni rizik	983.885	909.024
Devizni rizik	4.602	-
Ponderisani operativni rizik	101.321	85.038
Ukupna ponderisana rizična aktiva i vanbilans	1.089.808	994.062
Stopa regulatornog kapitala	15,90%	16,01%
Stopa osnovnog kapitala	14,18%	15,22%
Finansijska poluga	7,4%	7,6%

Ljudski resursi

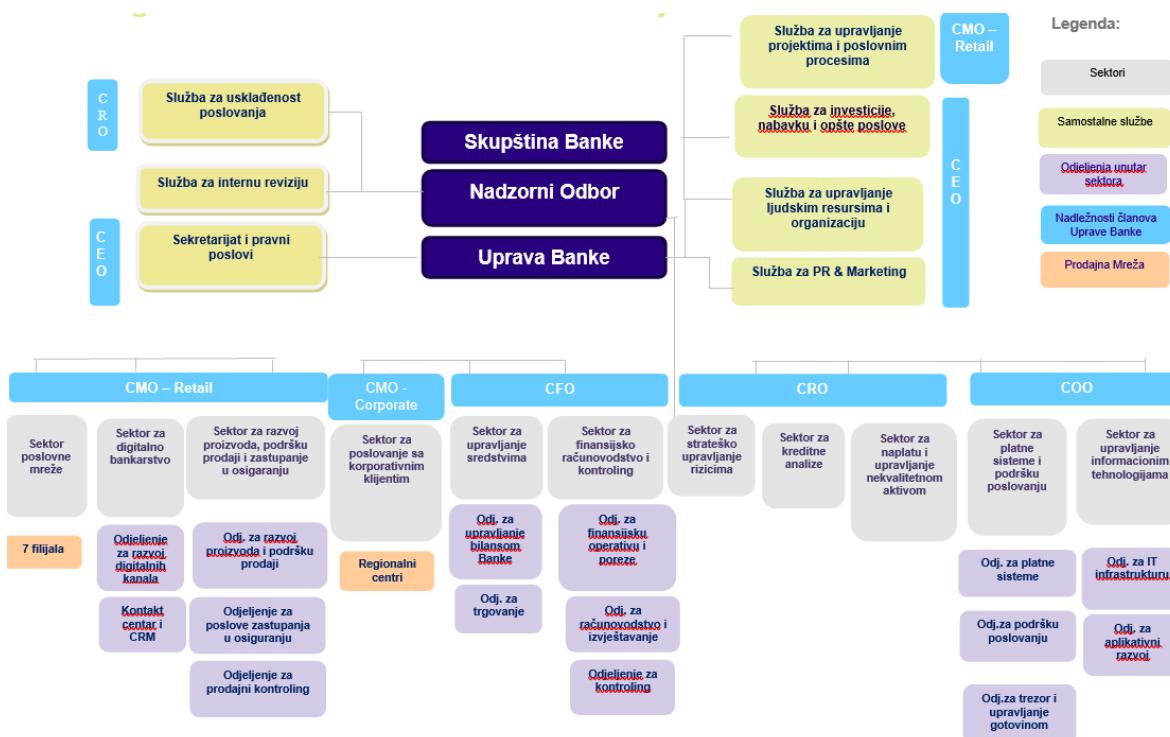
Internu organizaciju Banke na dan 31.12.2023. čini su;

- 3 člana Uprave Banke
 - 11 poslovnih sektora, u čijem sastavu posluju odjeljenja, te
 - 7 samostalnih službi.

U okviru Sektora poslovne mreže tokom 2023. godine poslovalo je ukupno 7 filijala sa pripadajućim ekspoziturama i šalterima.

Banka je na dan 31.12.2023. godine imala ukupno 40 organizacionih jedinica na nivou Republike Srpske, te jednu organizacionu jedinicu u Brčko Distriktu.

Organizaciona shema Banke za 2023. godinu

Struktura zaposlenih i fluktuacija

Na dan 31.12.2023. godine Banka je imala ukupno 512 zaposlenih radnika, od čega 33 na određeno vrijeme, a od toga 4 pripravnika.

U pogledu starosne strukture, Banka ima 40,63% radnika do 40 godina starosti, te 59,37% radnika starosti preko 40 godina. Prosječna starost radnika Banke na dan 31.12.2023. godine je 42,62 godina. Banka konstantno radi na podmlađivanju kadrova, te na zamjeni starijih zaposlenih mladim radnicima, kontinuiranom analizom i pravovremenim obezbjeđivanjem zamjena, gdje je to neophodno.

Kvalifikaciona struktura radnika na dan 31.12.2023. je takva da 70,71% radnika ima visoku ili višu stručnu spremu, odnosno zvanje magistra ili doktora nauka, a 29,29% radnika Banke imaju srednju stručnu spremu ili niže obrazovanje.

Procenat visoke stručne spreme je u stalnom porastu, jer dolazi do odlaska zaposlenih sa srednjom stručnom spremom, uz prijem zaposlenih sa visokom stručnom spremom.

Po pitanju polne strukture 75,78% radnika Banke čine žene, a 24,22% radnika su muškarci.

Fluktuacija radnika Banke u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine je takva da je radni odnos prestao za ukupno 70 radnika, a radni odnos je zasnovalo takođe 86 radnika.

Edukacije radnika

NLB banka je i tokom 2023. godine nastavila sa aktivnostima razvoja zaposlenih kroz sve programe koje je i do sada koristila, kao što su: eksterna obuka, interne radionice, interni prenos znanja, te e-edukacije, a sve u cilju obuke zaposlenih kako bi bili kompetentniji za svoj posao, a istovremeno i proširili interesovanja za eventualna nova radna mjesta. Podaci za Banku na dan 31.12.2023.

Broj izvedenih treninga, edukacije	45
Broj učesnika na internih edukacijama	2091
Broj učesnika na edukacijama izvan banke (eksterna, druge institucije)	927
Broj učesnika na e-edukaciji	3236
Broj izvedenih e-edukacija	9
Broj sati edukacije po učesniku	33,81

Mobilnost među članicama

Politika mobilnosti je usvojena u 2022. godini, te u skladu sa istom je 21 radnik Banke u NLB dd Ljubljana razvijao i stekao dodatna specifična znanja i kompetencije.

Upravljanje talentima i nasljednicima

U okviru strateškog upravljanja talentima i nasljednicima za ključne funkcije u Banci, Banka će nastaviti da identificuje potencijal radnika, strukturirano će razvijati zaposlene kako bi bili spremni za preuzimanje složenijih i zahtijevnijih poslova.

Talenti su segmentovani u 3 grupe: leadership, professional i young.

Razvojne aktivnosti se kontinuirano izvode tokom godine (razvoj stručnih znanja i kompetencija korišćenjem internih, eksternih i onlajn edukacija, projektnih zadataka i dr). Dodatno, nakon procesa identifikacije nasljednika i ključnih zaposlenih, započete su aktivnosti na jačanju liderskih vještina kroz prilagođene treninge.

Organizaciona kultura i angažovanost

Na nivou NLB Grupe, a u saradnji sa zaposlenima u svim članicama i u 2023. godini je sprovedeno istraživanje angažovanosti zaposlenih u NLB Banci Banja Luka. Analizirani podaci pokazuju iznad prosječne rezultate u smislu angažovanosti zaposlenih. U poređenju sa prethodnim istraživanjem rezultati pokazuju da je svih 12 kategorija angažovanosti ocijenjeno bolje nego prethodne godine i da napor i procesi rada sa zaposlenima daju rezultate, te ih treba nadograditi, posebno mjerama u oblasti razvoja menadžera i lidera.

Saradnja sa fakultetima

Kao kompanija odgovorna za nove generacije, kao i za planiranje novih kadrova, Banka je 2023. godine, kao i prethodnih godina, potpisala bilateralni sporazum sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci i na taj način ostvarila saradnju u vezi prijema studenata treće i četvrte godine na praksi, organizovanu u okviru nastavnog plana i programa tokom akademске 2023/2024. godine.

Praksi u Banci tokom akademске godine pohađa ukupno šest studenata Ekonomskog fakulteta.

Svrha stručne prakse je upoznavanje sa modelima i tehnikama praktičnog rada, usavršavanje radnih vještina i razvijanje novih vještina. Na ovaj način studenti su u mogućnosti da, pored sticanja specifičnih znanja i vještina, procijene relevantnost stečenih znanja i primjene teorijska znanja stečena na fakultetu.

Izvještaj nezavisnog revizora